

IZOBRAŽEVANJE ZA MENTORJE IN KOORDINATORJE
OTROŠKIH PARLAMENTOV

Učne in poklicne poti prihodnosti

Maribor, 14. 9. 2026 (vzhodna Slovenija)

Ljubljana, 16. 9. 2026 (zahodna Slovenija)

Sonja Čandek in Urška Česnik, Zavod TiPovej!

Učne in poklicne poti prihodnosti

Potek predavanja

1. Zavod TiPovej!

2. Razvojne potrebe mladih

3. Aktualen kontekst mladih
danes

4. Učne in poklicne poti
prihodnosti

5. Platforma "Mesto učenja"

Za začetek ... **kdo** **sva?**

Sonja Čandek, socialna pedagoginja, magistra znanosti s področja management NVO, trenerka neformalnega izobraževanja, dolgoletna voditeljica mladinskih delavnic in treningov socialnih veščin, presojevalka standardov kakovosti za NVO in FFQM, certifikat Osebni model razvoja, z mladimi dela več 30 let.

Urška Česnik, psihologinje in karierna svetovalka (MUKS), trenerka neformalnega izobraževanja, vodja karierne klepetalnice Mreže KROJ, koordinatorka spletne platforme in skupnosti Ljubljana - mesto učenja, zagovornica beleženja neformalnega učenja z orodjem učne značke (mikrodokazila), z mladimi dela več kot 15 let.

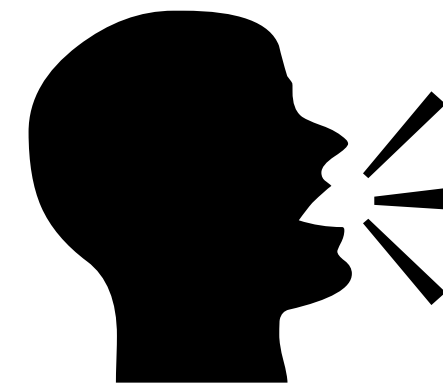
Za začetek ...

Zavod TiPovej!

TiPovej! je izobraževalna organizacija s sedežem v Sloveniji, ustanovljena leta 2005, ki je namenjena ustvarjanju prostorov, kjer lahko ljudje raziskujejo ideje, se učijo skozi izkušnje in sodelujejo z drugimi.

S pomočjo delavnic, usposabljanj in sodelovalnih projektov podpiramo ustvarjalnost, sodelovanje in pobude in tako posameznikom in skupnostim pomagamo, da svoje ideje spremenijo v smiselna dejanja.

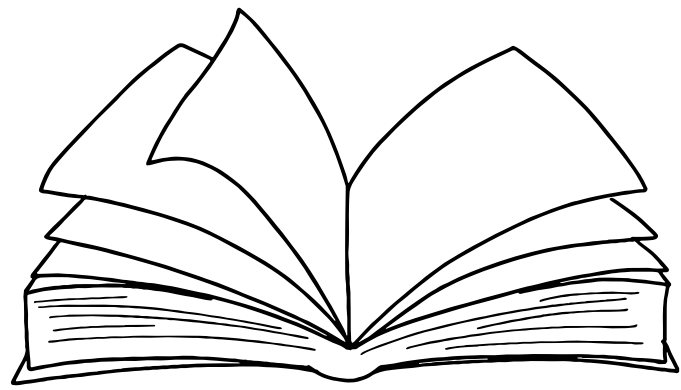

Malo ogrevanja z “Zen portreti” ...

Najdite par (svoja leva/desna), narišite portret drug drugega v 1 minuti, brez, da bi gledali na list, podpišite se, zamenjajte avtorska dela in podelite nekaj o sebi.

PRVI DEL

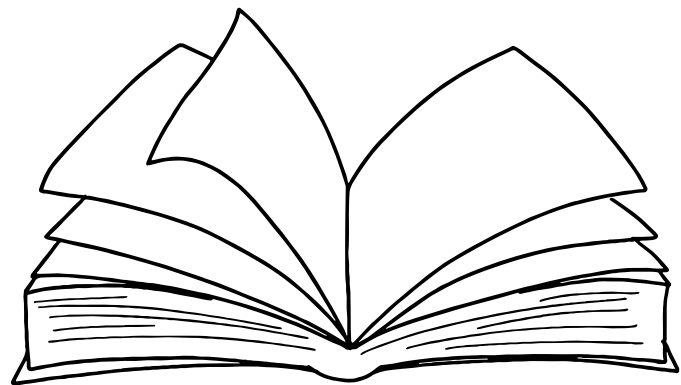
Razvojne potrebe mladih

Razvojne potrebe mladih

Mladi potrebujejo ...

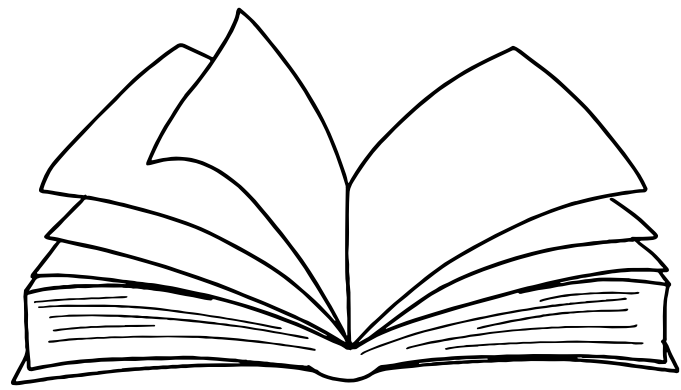
PRIPADNOST - vedeti, da zanje nekdo skrbi in da so povezani z drugimi v skupnostih, del katerih so, potrebujejo priložnosti za ustvarjanje zaupnih vezi, ki lahko vodijo do občutka sprejetosti, spoštovanja in navezanosti, iščejo dragocene medosebne povezave, ki jim pomagajo razviti občutek varnosti, socialne kompetence in zdrave meje v medosebnih odnosih.

Razvojne potrebe mladih (2)

Mladi potrebujejo ...

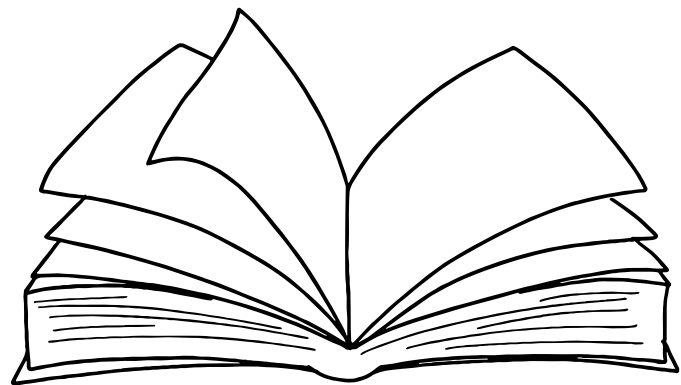
SAMOSTOJNOST - vedeti, da imajo vpliv in avtonomijo pri odločanju, občutek nadzora in odgovornosti za lastna dejanja, možnosti vodenja za razvoj samozadostnosti in samozavesti.

Razvojne potrebe mladih (3)

Mladi potrebujejo ...

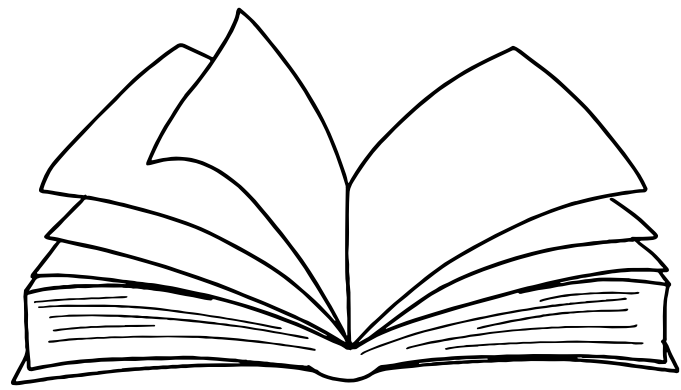
VELIKODUŠTNOST - občutek, da ima njihovo življenje smisel in namen preko povezovanja s svojimi skupnostmi, da se lahko naučijo "vračati" svojim skupnostim/družbi, priložnosti za razvoj empatije in odkrivanja svojega poslanstva in predvsem izkušnje, ki obravnavajo potrebo v njihovih skupnostih po krepitvi vrednot, kot so altruizem, pravičnost in socialna pravičnost.

Razvojne potrebe mladih (1)

Mladi potrebujejo ...

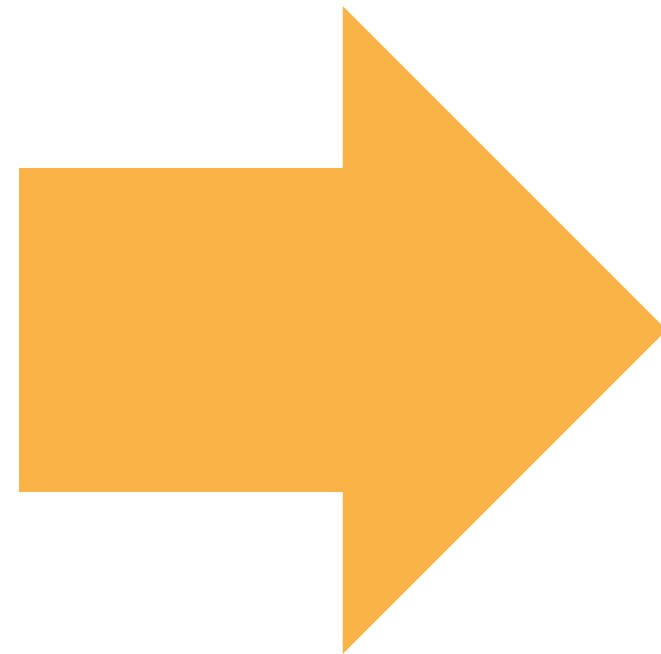
MOJSTRSTVO - verjeti, da so sposobni in uspešni pri reševanju problemov in soočanju z izzivi, izkušnje pri doseganju ciljev, ki so usklajeni z njihovimi lastnimi interesi, priložnosti za prakso in dokazovanje spretnosti, čemur sledi čas za razmislek in prejemanje povratnih informacij.

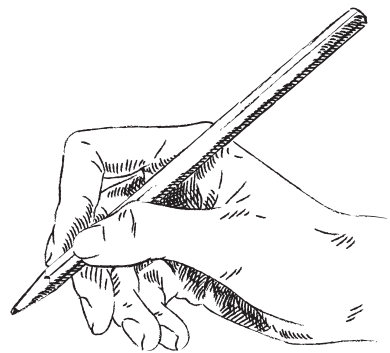
Razvojne potrebe mladih in otroški parlament

Mladi potrebujejo ...

**PRIPADNOST
MOJSTRSTVO
SAMOSTOJNOS
VELIKODUŠTNOST**

**Otroški
parlament!**

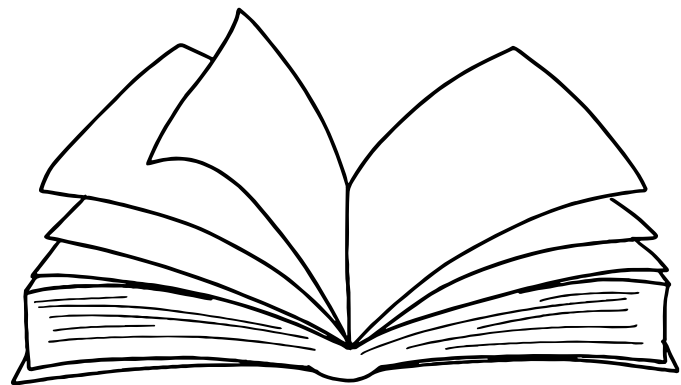
Pogled nazaj ...

Na list papirja obrišemo svojo roko. Pomislimo na svoje odraščanje (OŠ) in zapišemo kaj je bilo 5 ključnih stvari, ki smo jih potrebovali, pa takrat morda nismo niti vedeli/znali izraziti?

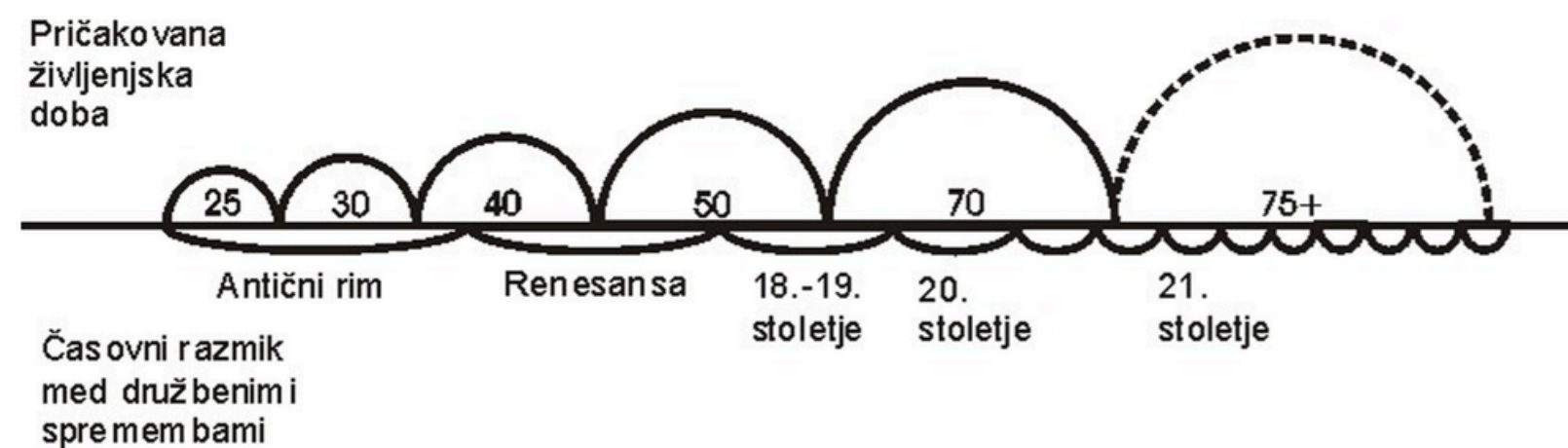
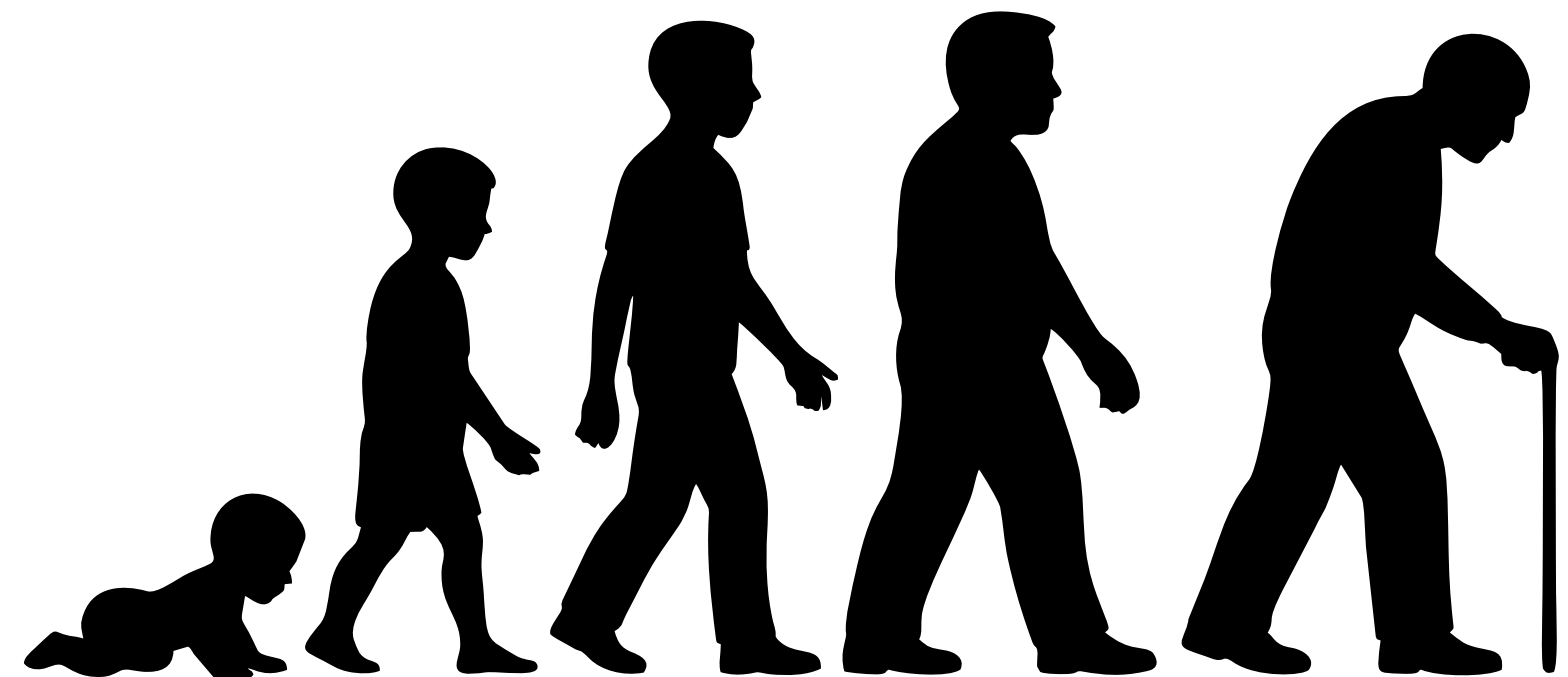
DRUGI DEL

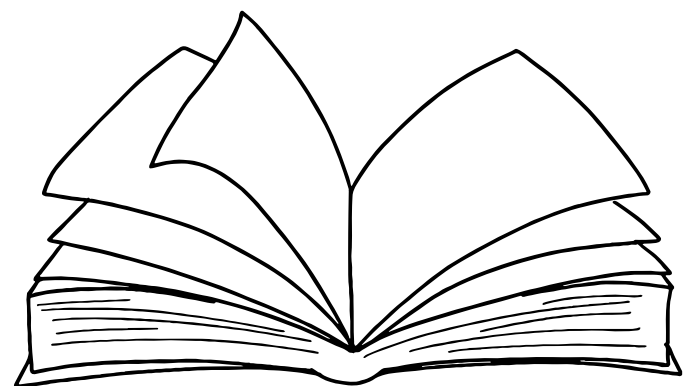
Aktualni kontekst mladih danes

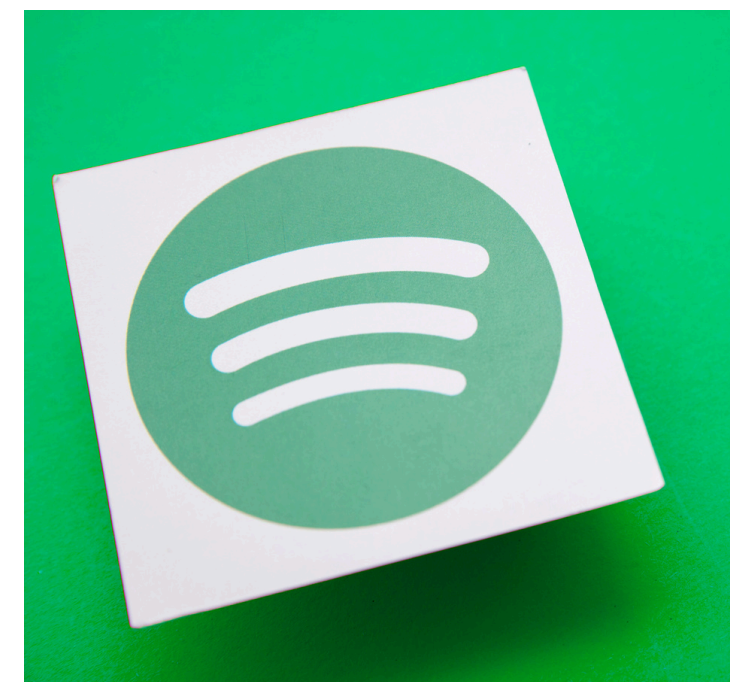
Spremembe

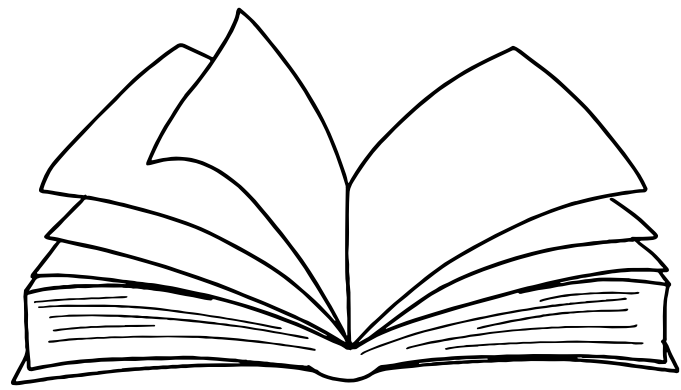
- Spremembe znotraj življenja posameznika
- Spremembe v svetu

Obdobje odraščanja oblikuje naš svet

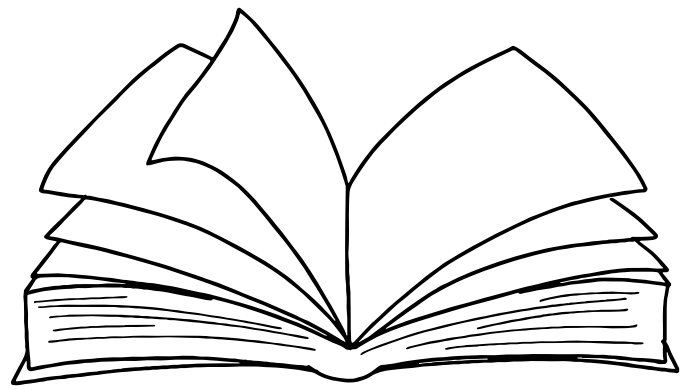

Medgeneracijske razlike (1)

Baby Boomers: rojeni med 1945 in 1964, povojno obdobje, najtežje stvari (izgube) + najlepše stvari (pristanek na Luni, Beatles, Berlinski zid, Maradona in Pele), začetki tehnološke evolucije in medijev, stabilnost v smislu dela in družine, prilagajanje na 4.0 revolucijo (ne od malega).

Generacija X: rojeni med 1965 in 1981, rekonstrukcija Evrope po vojni, izzivi iskanja službe, fokus na produktivnost, ni prostora za idealizem, vrednote: individualizem, ambicija, delo.

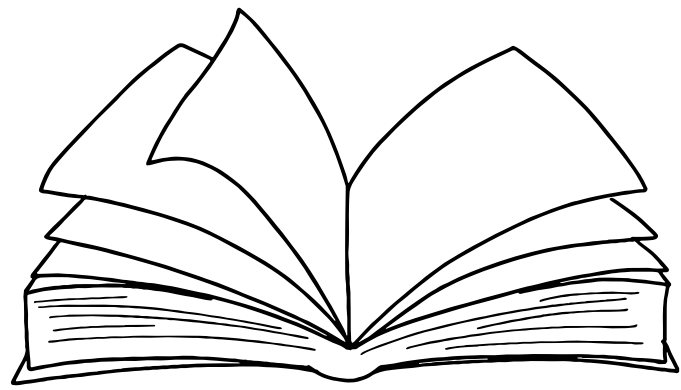

32% svetovne
populacije!

Medgeneracijske razlike (2)

Generacija Y ali Milenijci: rojeni med 1982 in 1994, digitalni domorodci, ki so se iz analognega sveta, v katerem so živeli, preselili v digitalni svet (poznajo dobre obeh svetov), ekonomske krize, stalno izpopolnjevanje (tekmovanje, ljudje/zaposleni kot surovina), ambiciozni, usmerjeni v doseganje ciljev, za razliko od staršev, želijo "več", javnost jih iznačuje kot lene, narcisistične in razvajene.

Generacija Z: rojeni med 1995 in 2010, stoletniki (rojeni ob prehodu stoletja), rastli z pametnimi napravami od malega, zaznamovani z internetom (doma, izobrazba, socializacija), težave z iskanjem službe + izumljanje poklicev prihodnosti, tehnološko znanja, pomankanje socialnih veščin, "multitasking" in skrajšana pozornost.

32% svetovne
populacije!

Medgeneracijske razlike (3)

Generacija Alfa (špekulacije): Veliko bolj umetno-inteligentno in digitalno okolje odraščanja (algoritmi, pametne naprave, personalizirane vsebine), zgodnje srečanje z zasloni, avtomatizacija, AI, virtualni svetovi, starši večinoma milenijci, predvideva se zelo visoka digitalna kompetentnost, zgodnje učenje prek tehnologije, večja individualizacija izkušenj, večji izzivi na področju pozornosti, socializacije in digitalne regulacije.

Zeitgeist in razvojne naloge ...

COVID	Občutek varnosti, kot primarna eksistencialna potreba.
VOJNE	
OKOLJE	Velike izgube malih radosti.
TEHOLOGIJA	Zoom utrujenost.
UI	Spekter neverbalne komunikacije.
...	Dinamika skupnosti.

Zeitgeist in razvojne naloge ...

fmsmith319 • Izvirni zvok

BOOMERS: "Stop whining minimum wage was \$3.10 in 1980."

	Rent	Wage	Gross	%
1980	\$243	\$3.10	\$496	48.9%
vs				
2024	\$1747	\$7.25	\$1160	XXX
2x wage	\$1747	\$14.50	\$2320	75% X

It'd be 75% of your gross

Are BOOMERS better with \$ than MILLENNIALS?

Boomers 🍏 vs Millennials 🍏

- 40 hours**
Boomers: ✓ 🏠
Millennials: P2P ✗ 🏠
- Daycare**
Boomers: 🧒
Millennials: \$350 a week
- College**
Boomers: \$5,000
Millennials: 20k-50k
- Rent**
Boomers: 18%
Millennials: 30%-50%

21K
920
30% of their income and

70 odstotkov uporabnikov vsakih pet minut preveri svoj pametni telefon

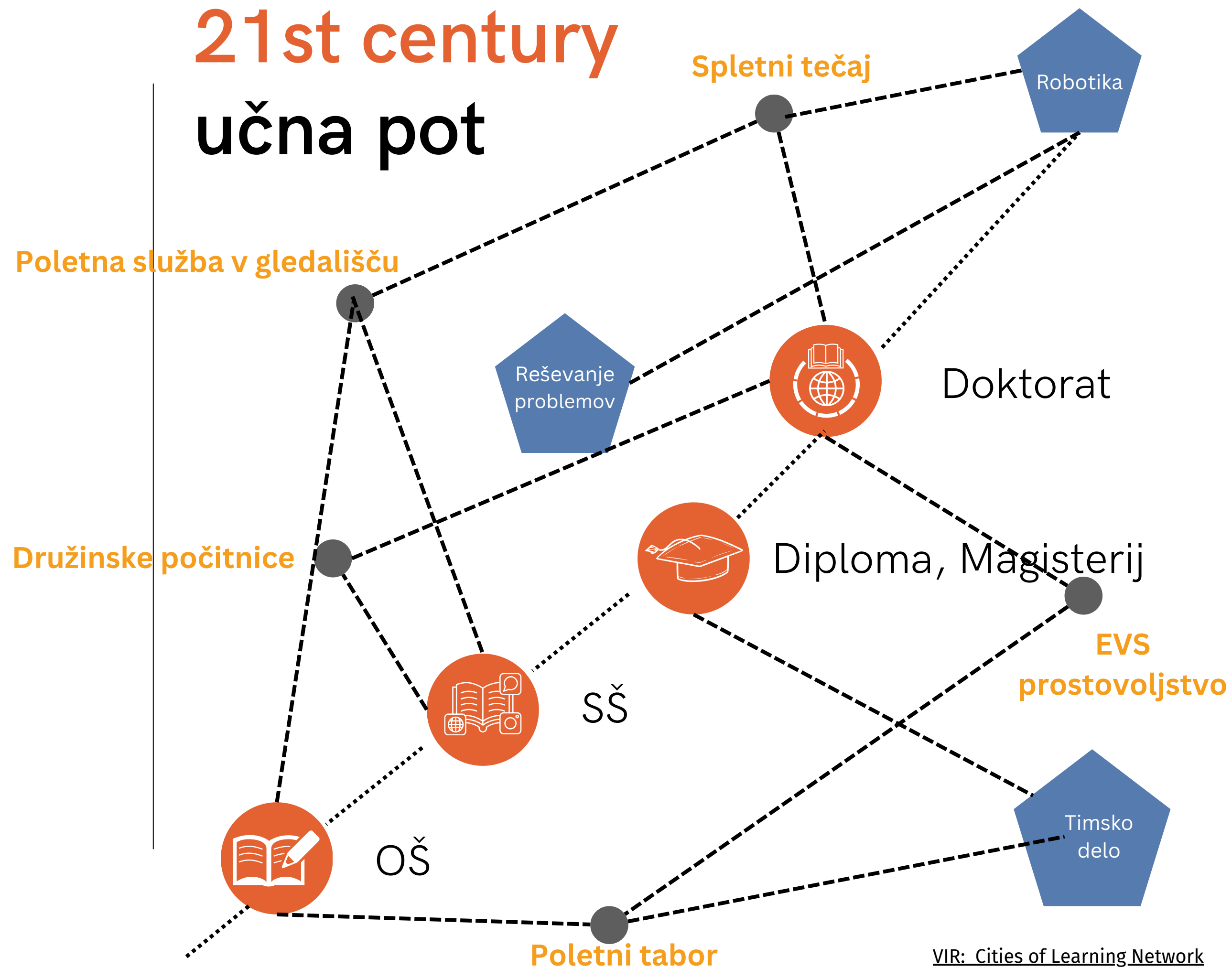
FAKE NEWS

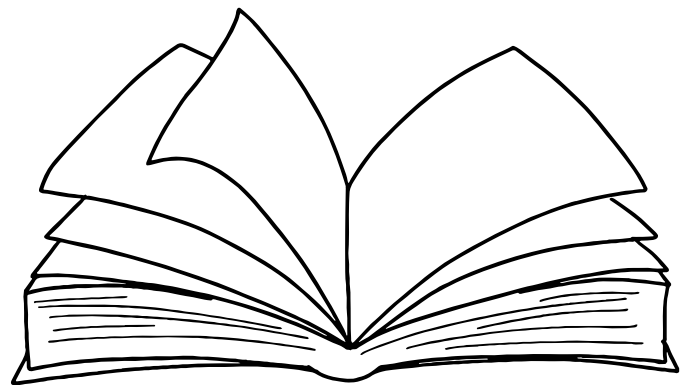
OnlyFans
Sign up to support your favorite creators

Tradicionalna učna pot

21st century učna pot

Skupnosti (danes)

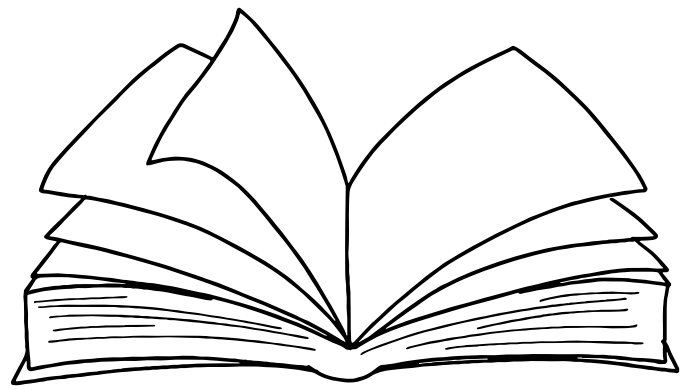
SKUPNOST	KLJUČEN VIR
Lovsko-nabiralniška	Primarna skupnost
Agrarna	Lastništvo zemlje
Industrijska	Produkcijska sredstva
Informacijska	Informacije

V katero dobo
vstopamo?

Kako jo bomo
poimenovali?

Kaj bo ključen
“omejen” vir?

Kdo bo uspešen?

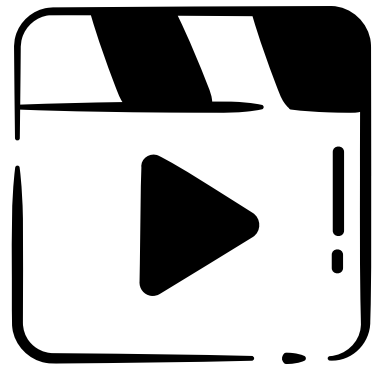
Svet VUCA

V - volatility (NESTANOVITNOST): hitre in velike spremembe.

U - uncertainty (NEGOTOVOST): težko napovedati prihodnost –kljub veliko podatkom.

C - complexity (KOMPLEKSNOST): prepletenost sprememb –že ena sproži veliko učinkov.

A - ambiguity (DVOUMNOST): težko interpretirati informacije, več interpretacij hkrati.

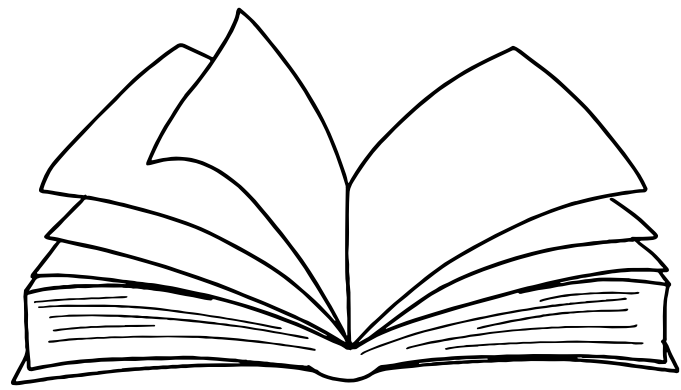
Kako opisati današnji svet?

VIDEO: 2025 - Year in Review by Cee-Roo

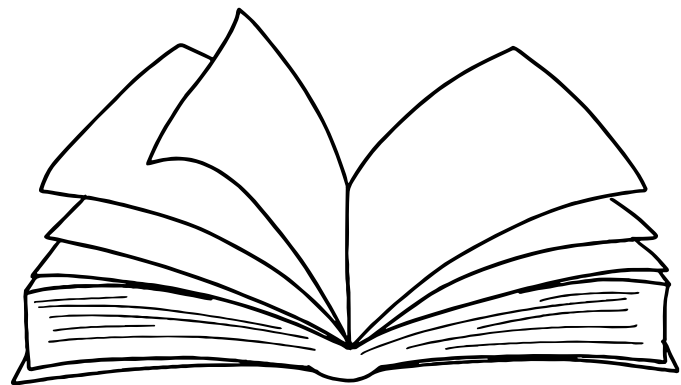
TRETJI DEL

Učne in poklicne poti prihodnosti

Inštitut za prihodnost (1)

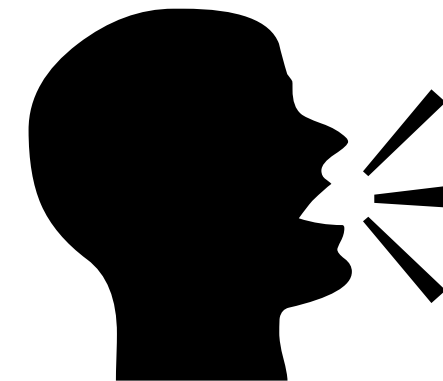
- **IFTF** = ameriški neprofitni raziskovalni inštitut za raziskovanje prihodnosti.
- **Raziskovalno vprašanje** = kako bodo tehnologija, delo, družba, izobraževanje in ekonomija izgledali čez 10–30 let in kako pomagati organizacijam razumeti prihajajoče spremembe.
- Glavni pristop = ne "napovedovanje prihodnosti", **ampak iskanje signalov sprememb** v sedanosti in ustvarjanje možnih scenarijev razvoja družbe.

Inštitut za prihodnost (2)

Ključne aktivnosti:

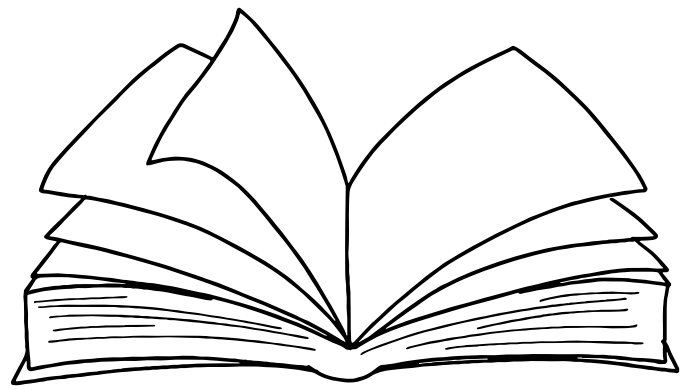
- raziskave na temo predvidevanja prihodnjih trendov,
- scenariji prihodnosti,
- raziskovanje prihodnosti dela,
- nove kompetence,
- vpliv umetne inteligence in digitalizacije,
- metode participativnega razmišljanja o prihodnosti.

Ali smo pripravljeni na IFTF prihodnost ?

- Individualno reševanje ček liste
- Debata v parih
- Skupinska debata: (1) Ali je "predvidena prihodnost" že tu? (2) Kaj si mislimo o njej?

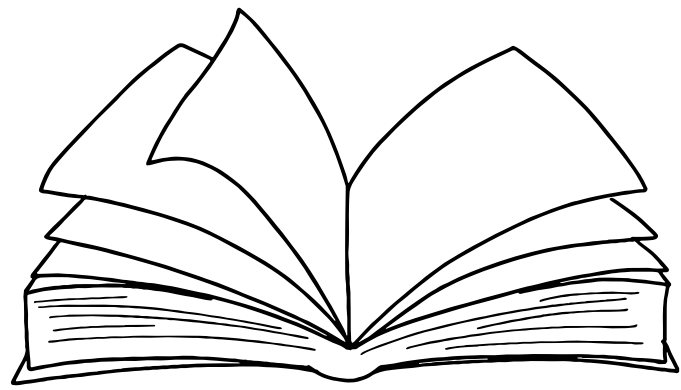
Metodologija “Global Youth Skills” (1)

Projekt “Global Youth Skills” so razvili, da bi razumeli:

- katere kompetence bodo mladi potrebovali do približno leta 2030,
- kako se mladi že danes učijo in gradijo kariere,
- kako se spreminja odnos med učenjem, delom in identiteto.

Raziskava je temeljila na:

- intervjujih z mladimi v različnih mestih sveta (Austin, Berlin, Chongqing, Džeda, Lagos, Ciudad de México),
- delavnicah,
- opazovanju “lead learners” oziroma mladih, ki že danes eksperimentirajo z novimi načini dela in učenja.

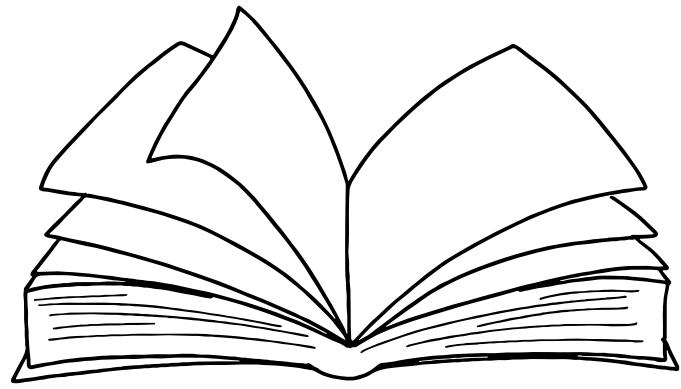
Metodologija “Global Youth Skills” (2)

Ključna ideja metodologije je: prihodnost kompetenc lahko razumemo skozi vedenje mladih, ki že danes živijo “prihodnost”.

Iz tega so oblikovali različne:

- arhetipe prihodnosti (ne poklice!),
- kompetence prihodnosti,
- delovne predloge za samo-vodeno učenje,
- ...

Pomemben poudarek: Sposobnost sodelovanja z digitalnimi sistemi in AI, ne samo njihove uporabe.

Učne in poklicne poti prihodnosti

GET YOURSELF KNOWN
BE FRIEND THE MACHINES
BUILD YOUR CREW
MAKE SENSE
KEEP IT GOING

SVET ME POZNA

Umetnost in
znanost
upravljanja
ugleda

V prihodnosti se bomo morali predstaviti svetu in zgraditi svojo lastno blagovno znamko. Zato moramo najprej vedeti kdo smo in kaj želimo postati.

OSMIŠLJAM

Zapletene
sisteme

Ustvarjanje prihodnosti je vaja domišljije, ustvarjalnosti in pripravljenosti vedeti, da ne veš. Pomembno je, da smo pripravljeni pripovedovati zgodbe in povezovati pike.

STROJI SO PRIJATELJI

Obvladovanje
sodelovanja
med stroji in
ljudmi

Stroji imajo svoj jezik, ki se ga moramo naučiti, če jih želimo ustrezno izkoristiti in delati z njimi. Sodelovanje s stroji nam lahko odpre nove poti, kjer se mešajo učenje, delo in igranje za gradnjo prihodnosti.

NADALJUJEM

Z gradnjo
odpornosti v
ekstremnih
okoljih

Prihodnost je bolj tvegana kot kadarkoli prej in potrebuje več kot tehnološki napredek in umetno inteligenco. Potrebuje empatijo, socialno skrb, čustveno inteligenco in razumevanje, da smo vsi "v tem"

GRADIM SKUPNOST

V številnih svetovih
medsebojnega
ustvarjanja

Poleg znanih in tradicionalnih ustanov se ustvarjajo nove institucije, s katerimi tekmujete na trgu dela. Ključna je gradnja lastnih skupnosti, da se ne zgubimo v svetu množic.

The Contestant

The future is a contest—or a whole lot of contests and challenges, online and off, that are growing more complex every day. Contestants recognize that collaboration is the winning strategy for both learning and earning the jackpot prizes, and they're just as good at assembling global teams as they are at creating winning solutions.

The Startup Artist

Startup Artists understand that startups are all about finding new business models that can scale up to something big. They continuously launch all kinds of new startup organizations and turn them into classrooms for themselves and for others, too. And someday soon, they will get credit for all their learnings and even failures.

The Speedrunner

In the world of electronic games, a speedrunner is someone who beats the game by playing rapidly through all levels in record time. In real life, Speedrunners turn their lives into games, using simulations to continuously test next steps in their work+learn paths.

The DJ

DJs are skilled at curating culture—especially pop culture—to create meaningful experiences for groups of people, large and small, online and off. They help others achieve celebrity through their own celebrity.

The Eco-maker

Eco-makers blend the DIY culture of the "maker" with a passion for the future of planet. They learn and earn by making the most efficient use resources, including waste materials. They also make efficient use of human resources with co-ops and socially sourced online instruction.

The Climate Changer

Climate Changers are the first responders to climate change events: wildfires, floods, droughts, food crises, and all the human displacement such events produce. Wired with things like sensors and high-resolution tools for analyzing the environment, they build the science of climate action while helping humans adapt to the challenges of 21st century life.

The Autoconscientista

In Spanish, *autoconscientista* means someone who is self-aware. Autoconscientistas place a premium on self-knowledge, tapping both science and personal experience to understand the human mind, body, and future as a foundation for everything else they do in life.

The Transitionist

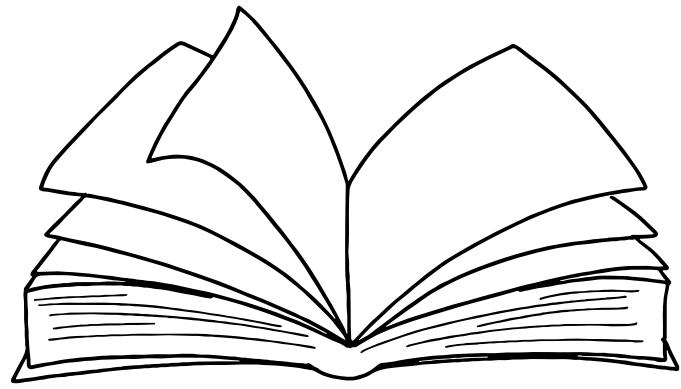
Transitionists are practical futurists: they see both the challenges and opportunities in the current global transition to a new economy and society. As masters of change, they help individuals, organizations, and especially cities design workable, learnable paths to the future.

The Global Citizen

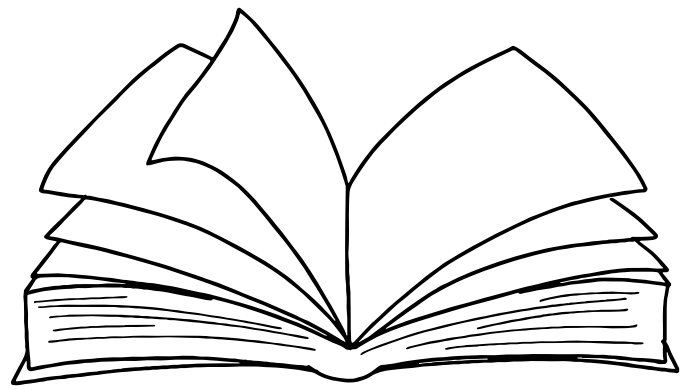
As humans figure out how to become a truly global society, Global Citizens are learning what it means to act globally and locally at the same time. And they're working to create, build, and teach the new rules and structures that will allow everyone to participate with equal opportunity in a new global work+learn economy.

See the Youth Guide
and Innovator's Guide
for how to use these archetypes:
iftf.org/globalyouthskills

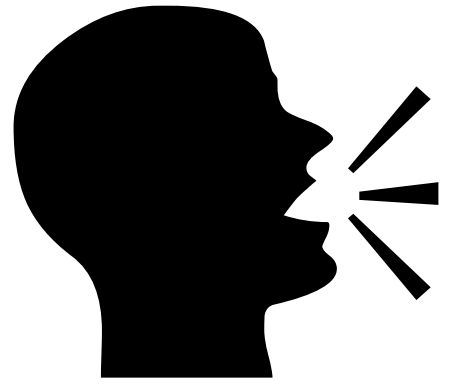
Učne in poklicne poti prihodnosti

TEKMOVALEC
OKOLJSKI AKTIVIST
STARTUP UMETNIK
SAMOZAVEDNI
DIRKAČ
MOJSTER PREOBRAZBE
DJ
GLOBALNI DRŽAVLJAN
EKO IZDELOVALEC

Kompetenčni okvirji

- **LifeComp — osebne, socialne in kompetenca učenja učenja** (nelinearne karijerne, stalna reinvincija, manevriranje med hitrimi spremembami in VŽU).
- **DigComp — digitalne kompetence** (sodelovanje z AI, upravljanje digitalne identitete, delo v spletnih skupnostih, tehnologija kot "co-intelligence").
- **EntreComp — podjetnost kot način delovanja** (ustvarjanje lastnih (kariernih) poti, projektna ekonomija, portfeljske kariere, eksperimentiranje, mreženje, ustvarjanje vrednosti).
- **GreenComp — kompetence za trajnostno prihodnost** (sistemsko razmišljanje, scenariji prihodnosti, kompleksnost, kolektivna odgovornost).
- **OECD Learning Compass 2030** (Mladih ne zgolj "pripravljamo za trg dela", ampak jih razumemo kot aktivne soustvarjalce prihodnosti).

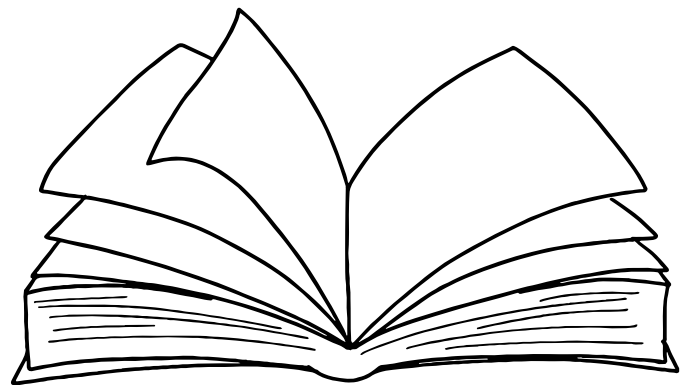

ITFT kompetence prihodnosti v praksi

Preverite prevedena gradiva in jih uporabite z vašimi učenci
Pišite na urska@tipovej.org za dodatno razlago, materiale

ČETRTE DEL

Platforma “Mesto učenja”

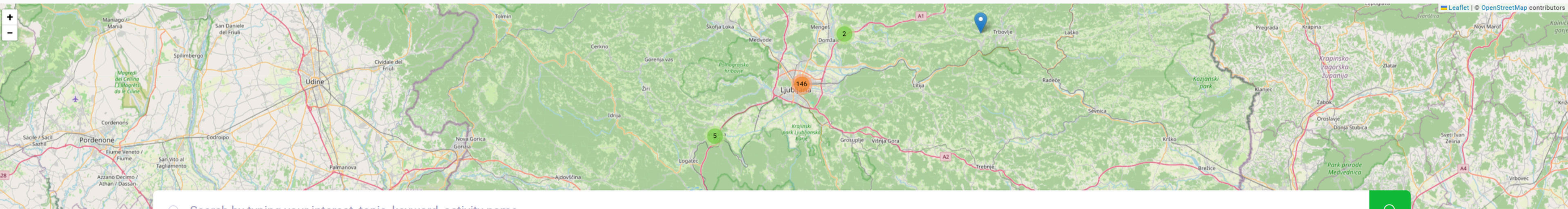

Mesto učenja

- **Digitalna učna platforma** za mladinske delavce, izobraževalce in organizacije s katero lahko oblikujete, promovirate in nadgrajujete vaše učne priložnosti.
- **Interaktivni zemljevid** in lokacijsko iskanje učnih priložnosti.
- **Kompetenčni okvirji** in kompetence prihodnosti.
- **Beleženje (ne)formalno pridobljenega znanja** preko mikrodokazil - digitalne učne značke.

Statistika (vključno z julijem 2026):

- 400+ razpoložljivih aktivnosti
- 2600+ uporabnikov aktivno uporablja platformo
- 1100+ izdanih digitalnih učnih značk.

Q Search by typing your interest, topic, keyword, activity name...

All (427)

Civic engagement (67)

Crafts and making (6)

Career and job readiness (96)

Technology and computers (25)

Environment and ecology (11)

Global world (25)

International and Intercultural (12)

Creativity and design (15)

Arts and culture (32)

Personal development (106)

Sports and active lifestyle (32)

Latest Opportunities

Follow your interest to find what you want to do and learn

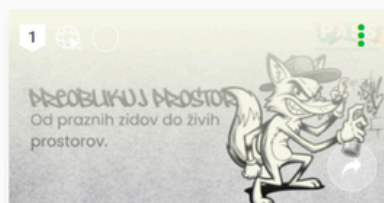
Personal development

Emotional Fitness: Odpornost pod pritiskom

 Zavod Ypsilon

 #business resilience, #Be resilient

Join

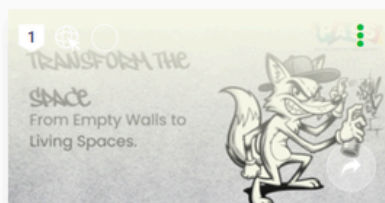

Personal development

Preoblikuj prostor

 TiPovej!

Join

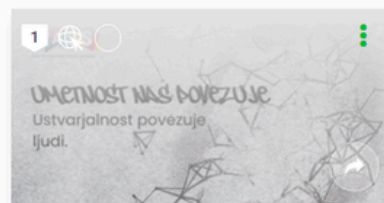

Personal development

Transform the Space

 TiPovej!

Join

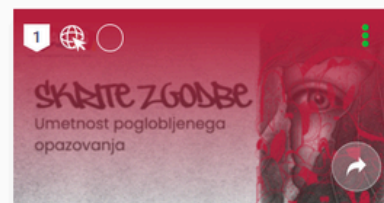

Personal development

Umetnost nas povezuje

 TiPovej!

Join

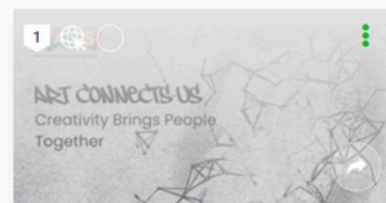

Personal development

Skrite zgodbe

 TiPovej!

Join

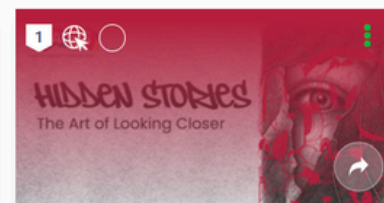

Personal development

Art Connects Us

 TiPovej!

Join

Personal development

Hidden Stories

 TiPovej!

Join

Personal development

Razišči pasti zaupanja

 TiPovej!

Join

Personal development

Prepoznavanje lažnih novic

 TiPovej!

Join

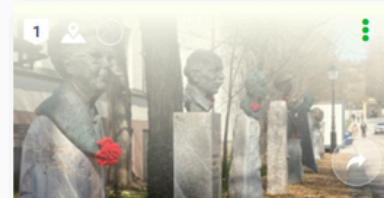

Personal development

Pobeg iz algoritma

 TiPovej!

Join

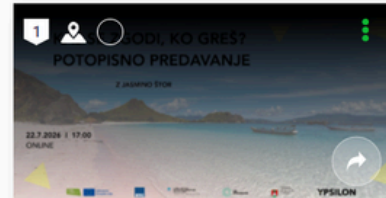

Arts and culture

POT LOČANK

 Zavod Tri

Join

Personal development

Kaj se zgodi, ko greš?

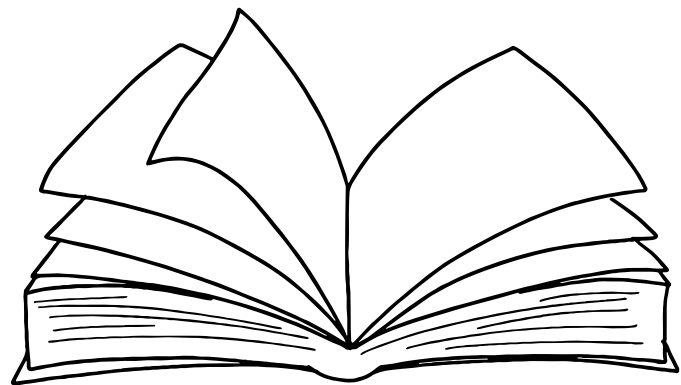
 Zavod Ypsilon

Join

Load more...

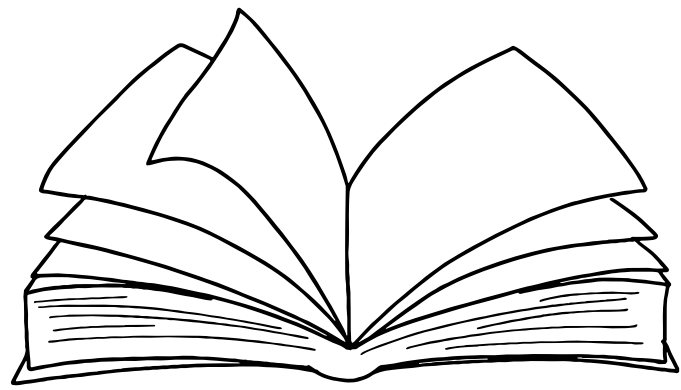
Featured Skills

Primeri učnih aktivnosti (1)

Primeri učnih aktivnosti (2)

Resnica ali past?

Razkrij lažne novice, manipulacije in spletne vplive.

The cards contain the following text:

- Šokantno: Dinozavri bi se lahko vrnili že do leta 2030! (Illustration: Dinosaur)
- Šokantno: Znanstveniki potrdili, da ponedeljki zdaj trajajo 48 ur! (Illustration: Clock with 48h)
- Neverjetno: Znanstveniki naučili ribe voziti avtomobil! (Illustration: Fish)
- Nova raziskava: Igranje videoiger izboljšuje šolski uspeh. (Illustration: Game controller)
- Ali ste vedeli: Opravljanje pomaga rastlinam hitreje rasti. (Illustration: Potted plant)
- Netflix predstavil gumb »Preskoči solo« za učence. (Illustration: Netflix logo)

Three red circular stamps with the text "FAKE NEWS" are overlaid on the cards. A red "SKIP" button is also visible.

Učne in poklicne poti prihodnosti

Nadaljnje sodelovanje

Gradiva prosto dostopna na
platformi "mesto učenja"

Sodelovanje z ZPMS in priprava
spletnih aktivnosti

Delavnice Zavoda TiPovej! za učitelje in
učence (*Opcijsko*)

Kontakt

Urška Česnik

urska@tipovej.org

Sonja Čandek

sonja@tipovej.org

TiPovej!, Zavod za ustvarjalno družbo

 TiPovej!

 zavodtipovej

Ljubljana mesto učenja

 Ljubljana mesto učenja

 Ljubljana_mestoucenja

